

GÁDOROSI HÍRADÓ

2021. május

Havilap

XXVII. évfolyam 5. szám

60 Ft

Mészáros Bernadett
Anyák napjára

**SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK AZ
ÉDESANYÁKAT!**

Drága Édesanyánk,
Drága Nagymamánk,
Köszöntünk Téged,
A Jó Isten áldja meg
Minden lépted!

Fénylő csillagunk vagy,
Mutatod az utat,
Drága jó Nagymamánk,
Tudjuk, veled mindent szabad.

Drága Édesanyám,
Köszönöm szereteted,
Hogy reád mindig számíthatok,
Bármi is nyomja lelkemet.

Drága Nagymamánk,
Ugye, Te is várod
- mikor újra szerető
Kis kezünkbe zárunk?

Drága Édesanyánk,
Drága Nagymamánk,
Köszöntünk Tégedet,
Anyák napja alkalmából
Írtuk ezt most Tenéked.

A Jó Istentől kérjük,
Őrizzen meg nekünk,
Drága Nagymamánk, Édesanyánk,
Legfőbb kincsünk!

Gádoros csatlakozott az Önkéntesség Magyarországi Éve 2021.

Gádoros Nagyközség Önkormányzata bejutott az "Önkéntesség Magyarországi Éve 2021" kezdeményezésre.

Október az idősek világnapja, ebben a hónapban öt napos programsorozattal várunk mindenkit.

A program célja: társas kapcsolatok kialakítása, generációk közötti kapcsolat, testi, lelki egészség megtartása, és még sok érdekesség.

A program címe: Nagyik tábora

<https://ome2021.hu/>

VÁLTOZNAK A BETEGEK SZÁMÁRA LEADOTT CSOMAGKÜLDÉS SZABÁLYAI OROSHÁZÁN

Cs. I.

A kórház kórtermei nem alkalmasak több zsugor ásványvíz, több váltás ruha, nagy értékű eszközök, használati tárgyak biztonságos elhelyezésére.

Elmondták, a tapasztalatok alapján ezért április 26-ától, hétfőtől változnak a csomagleadásra vonatkozó kórházi szabályok.

A Covid-járvány miatt továbbra is látogatási tilalom van a kórház összes fekvőbeteg osztályán. Ha valaki a kórházban gyógyuló hozzátartozójának szeretne küldeni csomagot, az a Kórház utcai főportán megteheti minden nap 6 és 15 óra között.

A csomag súlya nem lehet több 5 kilogrammnál. A csomagot le kell zárni alaposan, rá kell írni a beteg nevét, születési dátumát, az ellátásának pontos helyét (osztály, emelet, kórterem) és a csomagot leadó hozzátartozó nevét és telefonszámát.

Forrás: www.beol.hu

MEGNYÍLT AZ ONLINE OLTÁSI IDŐPONTFOGLALÓ

A mai nappal megnyílt az online oltási időpontfoglaló. Mostantól már minden még nem beoltott és érvényes regisztrációval rendelkező tud interneten időpontot foglalni az oltására. Az időpontfoglaló most kifejezetten a jövő heti Sinopharm vakcinával történő oltásra van kinyitva. A regisztrált bármely, a számára megfelelő kórházi oltópontra tud időpontot foglalni hétfő, kedd és szerdai napokra – írja a koronavirus.gov.hu. Az időpontfoglaló elérhetősége: <https://www.eeszt.gov.hu> (ez az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér lakossági portálja).

Az online időpontfoglalót azután nyitotta meg az Országos oltási munkacsoport, hogy azt az elmúlt két napon sikeresen tesztelte.

Az időpontfoglalót a kórházi oltópontokon történő oltásokra lehet használni. Az időpontfoglalóban jelenleg április 26. hétfő, 27. kedd, 28. szerda napokra lehet oltási időpontokat foglalni a Sinopharm vakcinával történő oltásokra.

Az időpontfoglalót csak az oltásra regisztráltak tudják használni, közülük is csak azok, akiknek a regisztrációja már érvényesítve van, tehát a regisztrációkor megadott adataikat már ellenőrizték. Itt ellenőrizheti, hogy az Ön regisztrációja milyen státuszban van: <https://vakcinareg.neak.gov.hu/regisztracio/>

Az időpontfoglaló kezelése nagyon könnyű, a TAJ-szám és születési dátum megadásával tudnak belépni a regisztráltak. Majd kiválaszthatják, hogy melyik napon, hány órákor és melyik településen és ott melyik kórházi oltópontra szeretnék megkapni az oltást. Fontos tudni, hogy mindenki csak egy foglalást tud végezni és a véglegesített foglalása már nem módosítható. A foglalásnál érdemes arra is gondolni, hogy az egy hónap múlva esedékes második oltást is ugyanazon a kórházi oltópontra fogja megkapni, ahol az elsőt. A regisztrált az időpontfoglalásról visszaigazoló emailt, sőt az oltás előtti nap emlékeztető emailt is kap. A foglalás visszaigazolása ki is nyomtatható.

Kérik, hogy aki a megadott három nap valamelyikén szeretne oltást kapni, az mielőbb foglalja le az időpontot, és a lefoglalt időpontban pontosan jelenjen meg. Az oltásra vigye a személyi igazolványát, a TAJ-kártyát, a kitöltött és kinyomtatott hozzájáruló nyilatkozatot, és lehetőleg a kinyomtatott foglalás visszaigazolást.

Arra is kérik a regisztráltakat, hogy ha már foglaltak online időpontot és a házi orvosuk is hívja őket oltásra, akkor jelezzék a házi orvosnak, hogy már van időpontjuk kórházi oltópontra, így a házi orvos másnak tudja felajánlani a vakcinát.

Bővebben:

<https://koronavirus.gov.hu/cikkek/megnyilt-az-online-idopontfoglalo-mostantol-minden-ervenyes-regisztracioval-rendelkezo-tud>

Forrás: www.beol.hu

AZ EGYIK LEGNAGYOBB ADÓZÓ SEGÍTI A TELEPÜLÉST

Cs. I.

Közel 40 tonna fát adományozott a gádorosi rászorulóknak a helyi sertéstelep. Példás együttműködés ez a helyi önkormányzat és a település egyik legnagyobb adózója között, amelynek célja a helyi lakosság segítése.

A FirstFarms Hungary Kft. két telephelyen működik és készül a két újabb telephely építésére. A telkek tavaszi gondozása során mindig nagy mennyiségű fahulladék keletkezik, amit évek óta felajánlanak a gádorosi lakosoknak. A faadomány a helyi önkormányzathoz kerül, ahonnan a polgármesteri hivatal munkatársainak a segítségével jut el a rászorulókhoz. Az idei csalfa tavasz még tartogathat meglepetést, de az a cél, hogy a most átadott fa őszig kiszáradjon és a téli fűtéshez valódi segítséget nyújtson.

Dr. Szilágyi Tibor és Sarusi-Kis Tamás egyeztetett /Fotó: BMH/

– Sokáig a dolgozóinknak ajánlottuk fel a kivágásra kijelölt fákat, de ahogy nőtt a cég munkavállalóinak a száma, úgy kellett valami fenntartható és következetes eljárást kitalálnunk a kitermelt fák elosztására.

AZ EGYIK LEGNAGYOBB ADÓZÓ SEGÍTI A TELEPÜLÉST (FOLYTATÁS)

A FirstFarms csoportnak, mint tőzsdei nagyvállalatnak, kiemelten fontos a társadalmi szerepvállalás, amiben a magyarországi FirstFarms Hungary Kft. is tevékenyen részt vesz. Ennek a programnak része lett a helyi önkormányzaton keresztül a nehezebb sorsú lakosságnak felajánlott faadomány. Idén ez majd 2 millió forintnyi értéket képvisel. Fontos a helyi önkormányzatokkal és a lakossággal való barátságos, egymást segítő együttműködés, hiszen ez az alapja egy hosszú távú, fenntartható és sikeres üzleti vállalkozásnak. Munkát adunk, iparüzési adót fizetünk és fejlesztünk, hogy az előző kettőt még nagyobb mértékben megtehessek – mondta Sarusi-Kis Tamás, a cég ügyvezető igazgatója.

A gádorosi önkormányzat folyamatosan egyeztet a helyi vállalkozókkal. A település fejlesztése közös érdek. Dr. Szilágyi Tibor polgármester úgy fogalmazott: törekednek a kölcsönös kommunikációra a település minden vállalkozójával. Keresik a lehetőségeket, hogyan fejleszthetik a település infrastruktúráját, úthálózatát, szociális és ellátó épületeit.

Több éve működik a partnerség a cég és az önkormányzat között

A FirstFarms Hungary Kft. a község egyik legnagyobb adózója, az évente befizetett iparüzési adó jelentősen hozzájárul az önkormányzat működéséhez. Ezért a település jövőbeni stratégiájához is kiemelt fontosságú, hogy a nemzetközi tőzsdén is jegyzett cégcsoport magyarországi leányvállalata bővüljön és a fejlődésből fakadó többlethozamból fizetett adó egy része Gádoroson maradjon.

– Folyamatosan egyeztetünk a cégvezetéssel, segítjük őket az érdekérvényesítésben a bürokrácia terén. Hozzájárulunk a cég bővítési törekvéseihez, ők pedig támogatásukkal a helyi lakosságot, a gádorosi szervezetek rendezvényeit támogatják – tette hozzá a polgármester.

TISZTELT LAKOSSÁG!

Gádoros Nagyközség Önkormányzata tájékoztatja a Tisztelt Lakosságot, hogy **2021. május 07-én 09:00-13:00 között a Gádorosi víztornyon az Alföldvíz Zrt. munkatársai tisztítási, fertőtlenítési munkálatokat fognak végezni.** Ezen időszakban a település egész területén nyomáscsökkenés fordulhat elő.

Továbbá tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy **Gádoros ivóvíz – elosztóhálózatán 2021. május 14-19. között mosatást végeznek** az Alföldvíz Zrt. munkatársai. Ezen időszak alatt szakaszos nyomáscsökkenés, vízminőség romlás, illetve rövid ideig tartó vízhiány fordulhat elő.

Az Alföldvíz Zrt. az okozott kellemetlenségekért a felhasználók türelmét, megértését kéri.

Önkormányzat

A GONDOZÁSI KÖZPONT KÖZLEMÉNYE

Tisztelt Hozzártatózók, Tisztelt Lakosság!

Dr. Müller Cecília 2021. április 29-én kelt 25710-1/2021 EÜIG. számú határozatában a Magyarország területén működő összes szakosított ellátást nyújtó szociális intézmény vonatkozásában 2020. december 18-án kiadott határozatában foglalt rendelkezések visszavonásáról és módosításáról intézkedett.

Védettségi igazolvánnyal rendelkező ellátottaink részére az intézmény elhagyása biztosított. A védettségi igazolvánnyal nem rendelkezők esetében is van lehetőség az intézmény elhagyására – de ha a távollét meghaladja a 72 órát a gondozott visszatérése csak negatív SARS-CoV2 antigén teszteredménnyel történhet.

A látogatás lehetősége védettségi igazolvánnyal rendelkező személy, továbbá védettségi igazolvánnyal rendelkező személy által felügyelt 18 év alatti személy részére biztosítható. A látogató a látogatáshoz való jogosultság igazolása érdekében köteles a védettségi igazolványát a belépéskor bemutatni!

Intézményünkben a látogatásra vonatkozó időszavok - minden nap délelőtt 9:30 óra és 11:30 óra között, délután pedig 14:00 óra és 16:00 óra között – és a látogatás szabályai – szájmaszk viselése, belépéskor kézfertőtlenítés továbbra is érvényben marad!

Amennyiben a látogató nem rendelkezik védettségi igazolvánnyal – számára az ablakátbeszélőn keresztül biztosított a hozzártatózója „látogatása” a korábbi rendnek megfelelően, előzetes telefonos bejelentkezéssel.

Az ellátottak részére behozott csomagok a korábbi rendelkezésnek megfelelően fertőtlenítés és kivárási idő letelte után kerülnek lakóinkhoz.

Szeretteik/hozzártatózójuk szabadságra való elviteli/kikérési szándékukat az Intézményvezetővel kérem előre egyeztessék.

Gádos, 2021. április 30.

Tisztelettel:

Krivikné Zahorecz Anita
intézményvezető

A GONDOZÁSI KÖZPONT KÖZLEMÉNYE

Ezúton tájékoztatom a Tisztelt lakosságot, hogy Intézményünk 2020. április 01-jétől ingyenesen biztosítja a házi segítségnyújtás szolgáltatást. A Gondozási Központ idén márciusban megkérte és meg is kapta a létszámbővítésre vonatkozó működési engedélymódosítást az illetékes Kormányhivataltól. Így az ellátható személyek létszáma 27-ről 54 főre emelkedett.

A Házi segítségnyújtásban alapvetően kétféle tevékenység típusra oszlik a segítség köre:

1. Szociális segítség keretében az alábbiak szerepelnek:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (fürdőszoba, hálósoba, konyha, mosdó)
- mosás, vasalás
- bevásárlás, gyógyszerek kiváltása
- mosogatás, ruhajavítás
- vízfordás közkútról, fűtő kútról
- tüzelő behordása, hó eltakarítás a lakás bejárata előtt
- kísérés

Vészhelyzet kialakulásának megelőzésében, ill. elhárításában segítségnyújtás. Szükség esetén a bentlakásos intézménybe történő beköltözés segítése.

2. Személyi gondozás keretében az alábbiak szerepelnek:

- információnyújtás, tanácsadás, mentális segítségnyújtás/támogatás
- családdal, ismerősökkel a kapcsolattartás segítése
- ügyintézés az igénybe vevő érdekeinek védelmében
- gondozás-ápolás körébe tartozó feladatok: fürdetés, mosdatás, öltöztetés, ágyazás, ágyneműcsere, inkontinens beteg ellátása; tisztán tartása, haj és arcszőrzet ápolása, száj-;fog;-köröm; és bőrápolás, folyadékpótlás és étkezés során segítség, ágyban való mozgatás, felületi sebek kezelése; felfekvés megelőzése, gyógyszeradagolás, gyógyszerelés figyelemmel kísérése, lakáson belül és kívül hely-, és helyzetváltoztatás segítése, gyógyászati és kényelmi segédeszköz beszerzésében közreműködés és annak használatára való betanítás, a háziorvos által előírt terápia követése

Amennyiben felkeltette érdeklődését a felhívás vagy tud olyan személyről, aki erre rászorult kérem jelentkezzen személyesen a Gondozási Központban, a Fő u. 30. szám alatt vagy a 68/490-079-es telefonszámon, ahol bővebb felvilágosítást nyújt Krivikné Zahorecz Anita intézményvezető.

Gádoros, 2021. 04. 27.

Gondozási Központ Közleménye

Az Idősek Klubja a korábbi évekhez hasonló formában a lakosság részére rendelkezésre áll, mint bérelhető helyiség – családi, rokoni, baráti összejövetelek megtartása céljából.

A helyiség bérleti díjai a következő összegben kerültek meghatározásra:

1 óra időtartamban történő bérlés 3 000,- Ft/óra illetve több órás rendezvényre a bérlés 15 000,- Ft/alkalom.

Bővebb felvilágosítás, időpont egyeztetés Krivikné Zahorecz Anita intézményvezetőnél kérhető a 490-079-es telefonszámon vagy személyesen a Fő u. 30. szám alatt

AZ ÚJRAINDÍTÁS LÉPÉSEI 4 MILLIÓ BEOLTOTTNÁL

A magyar oltási program európai összehasonlításban is kiemelkedően eredményes. Ez lehetővé teszi, hogy újabb lépéseket tegyünk a mindennapi élet és a gazdaság újraindítása érdekében. Amikor a beoltottak száma eléri a 4 milliót, új intézkedések lépnek életbe. Ezen intézkedések jelentős része védettséghez (védettségi igazolványhoz) kötött.

A védettségi igazolvány használatáról a magyar emberek döntöttek az újraindításról szóló online konzultáció során. A konzultációt kitöltők 65 százaléka támogatta azt, hogy a védettek felmentést kapjanak egyes korlátozások alól.

A kormány véglegesítette az új szabályokat tartalmazó rendeleteket. Ezek alapján:

- A kijárási tilalom kezdete este 11 órától éjfélre módosul.
- Az üzletekben este 11 óráig lehet vásárolni.
- A védetteknek (akinek védettségi igazolványa van) este 11 óráig megnyílik a vendéglátóhelyek belső tere is. A szülők és családtagok a gyermekeket is magukkal vihetik.
- A védettek szállodákba is mehetnek, és a gyermekeket is magukkal vihetik.
- A 2020 novemberében bezárt szabadidős létesítményeket védettségi igazolvánnyal újra lehet látogatni. Ezek közé tartoznak például az állatkertek, a vadasparkok, a múzeumok, a színházak, a mozik és a könyvtárak is.
- Edzőterembe, uszodába, jégpályára ezentúl csak a védettek, valamint a versenyszerűen sportoló 18 év alattiak mehetnek.
- A védettek és felügyeletük alatt álló kiskorúak este 11 óráig a sportrendezvényeket is látogathatják.
- A védetteknek és a felügyeletük alatt álló kiskorúaknak nem kell maszkot viselniük a sport- és kulturális rendezvényeken.
- A koronavírus elleni védettség igazolása a védettségi igazolvány bemutatásával történik, a védettség tényének ellenőrzése pedig a helyiség üzemeltetőjének, a szolgáltatás nyújtójának a feladata. Amennyiben ennek nem tesz eleget, a bírság 100 ezer forinttól 1 millió forintig terjedhet, vagy akár egy éves bezárással is sújtható.

Mivel a járvány továbbra is jelen van, ezért a fokozatos újraindítás mellett is fenn kell tartani bizonyos biztonsági intézkedéseket. Ezért egyes helyszíneken a védettséget nem szerzett dolgozóknak továbbra is maszkot kell hordaniuk. Fennmaradnak a magán- és családi rendezvényekkel kapcsolatban 2020 novemberében elrendelt korlátozások.

A közterületen, a tömegközlekedési eszközökön, boltokban – azokon a helyeken, ahol nem csak beoltott, vagy a fertőzésen átesett személyek tartózkodhatnak – továbbra is kötelező a maszkhasználat, továbbá kerülendő a csoportosulás és a gyülekezés. Ez a még be nem oltott állampolgárok védelmét szolgálja.

Az oltási program előrehaladtával további döntések születhetnek majd az élet újraindítása érdekében. Szeretnénk köszönetet mondani mindenkinek, aki az oltási programban való részvétellel és a védelmi szabályok betartásával részt vesz a járvány elleni összefogásban.

A részleteket tartalmazó kormányrendelet <https://kormany.hu/hirek/az-ujrainditas-lepesei-4-millio-beoltottnal-2-erhető-el>

PÁLYÁZATI HÍREK (FOLYTATÁS)

Az Önkormányzat bölcsődei férőhelyek **kialakítására** Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében nyert pályázatot, melynek elszámolható költsége **80.000.000,- Ft.-**.

A tervek elkészítése megtörtént, jelenleg a pályázat közbeszerzési eljárása folyamatban van. A pályázat keretében kettő mini bölcsődei csoport kerül kialakításra. Az építészeti munkák során, az épület teljes belső rekonstrukciója, a külső homlokzat szigetelése és nyílászárók cseréje, a bölcsőde előtt parkoló, mozgássérült feljáró, az udvaron játszótér, vizesblokkok, konyha, új fűtési rendszer kerül kialakításra, valamint az ingatlan új kerítéssel lesz ellátva. Az épületben a szolgálati lakás külső felújítására is sor kerül.

A Polgármesteri Hivatal felújításának előkészületi munkái folynak, az elmúlt héten a Polgármesteri Hivatal tetejéről eltávolításra került az átjátszó torony, így megkezdődhet az épület tetőszerkezetének szigetelési munkálatai.

Az Orosházi Református Egyházközösség azzal a kéréssel fordult településünkhöz, hogy amennyiben lehetséges az Önkormányzat, a vállalkozó cégek és a lakosság nyújtson segítséget a Gádorosi református templom és a parókia felújításához.

PÁLYÁZATI HÍREK (FOLYTATÁS)

Az Egyházközség a VP pályázaton 41.264.135 Ft-ot, a Magyar Falu Program pályázaton pedig 14.975.038 Ft-ot nyert, azonban a renoválás elkezdéséhez szükséges még 5.608.146 Ft. Fentiekre való tekintettel Gádoros Nagyközség polgármestereként azzal a kéréssel fordulok a lakossághoz, valamint a helyi gazdasági társaságokhoz, minden jószándékú magyar emberhez, hogy a Gádorosi közös, nemes cél érdekében anyagi lehetőségeihez mérten segítsen a református egyháznak.

A hiányzó összeg összegyűjtéséhez kéri az Önkormányzat a lakosság segítségét.

Gádoros Nagyközség Önkormányzata 150.000, - Ft-tal támogatta a Gádorosi templom és parókia felújítását.

FELHÍVÁS

**„Mindenki úgy adjon, ahogyan előre
eldöntötte szívében...”**

/Pál apostol szavai/

Gádoros Nagyközség Önkormányzata örömmel értesíti a Gádorosi lakosokat, hogy az Orosházi Református Egyházközség a VP pályázaton 41.264.135 Ft-ot, az MFP pályázaton pedig 14.975.038 Ft-ot nyert a gádorosi parókia teljes külső-belső és a templom teljes külső felújítására.

A parókia és a templom is felújításra szorul, de a renoválás elkezdéséhez így is szükséges még 3.000.000 Ft.

**Adománygyűjtést szervezünk a Gádorosi Református
templom és a parókia felújítására.**

Kérünk mindenkit, aki azonosulni szeretne a kezdeményezéssel pénzbeli adományát a 10700316-44664408-51100005 számlaszámra utalni szíveskedjen, „*A gádorosi református templom és parókai renoválására*” közleménnyel.

Orosházi Református
Egyházközség

Gádoros Nagyközség
Önkormányzata

KÖNYVTÁRI HÍRLEVÉL

NÉPSZOKÁSOK ÉS ÜNNEPEK GÁDOROSON MÁJUS HÓNAPBAN A MÚLT SZÁZAD ELEJÉN

Májusfa-állítás, Pünkösöd, bérálás, konfirmálás

Gabnai Jánosné (született: 1920-ban) emlékei szerint a 20. század első felében a pünkösdi ünnep szerény volt a faluban, s a május elseje volt inkább nagyobb. Ekkor májusfákat állítottak azoknak a lányoknak, akiknek udvarlója vagy a kiskapujára virágokat (jellemzően orgonát) tűztek. A bérálás azonban komoly ünnepnek számított. A katolikus templomban zajlott, egyszerre sok gyerek részvételével. A gyermekek az oltárnál álltak sorban, majd jött a püspök és kenőccsel megkenete a homlokukat. Annuska néni 12 évesen bérálkozott. *„Utána 4 évenként, mert 16 éves voltam amikor bérálás volt és májusba ezt nagyon emlékszem rá mert azt mondta a plébános hogy menjünk csináljuk a diadalkaput tudja ilyen nagy arra már nem emlékszem hogy milyen betüket tettek rá. És nagyon hüvös volt a hajnal és biciklivel hajtottam és annyira megfáztam hogy agyhártyagyulladás kaptam. Ugy hogy alig alig maradtam meg. Azért tudom.”* Visszatekintése alapján a falunak jelentős része, a fiatalok és a szülők is, mentek bérálásra. *„Gádoroson az volt a szokás hogy a katolikus templomnál volt a találka. Ha evangélikus volt valaki, ha református volt, ha udvarolgotott, vagy ilyen vasárnap délelőtt, az mindig ott a katolikus templomnál, templom körül zajlott. Nem a templomba, mert nem mindenki ment be a templomba akinek muszáj volt bement, iskolásoknak mert akkor baj volt, hát idők is bementek, de ezeknek a fiataloknak ott volt a találka. Ott a templom előtt. És így bérálásakor rettentő sok nép volt. Nagyon sok volt több százan.”* Bár ő maga katolikus volt – s ennek megfelelően bérálkozott – részt vett konfirmáláson is. Ez *„ugy volt, hogy ha kereszteltünk az evangélikus templomban akkor végig kellett várni a misét. És közbe kereszteltek. És éppen konfirmáltak, hát azt nem tudom, hogy milyen szertartás, azt tudom hogy odaálltak sorba azok a fiatalok.”*

Sipos Mihályné Treligyik Borbála (született: 1900-ban) azt mesélte 1983-ban, hogy a Pünkösödöt nemigen ünnepelték, csak a templomba mentek. *„A lányok azok öltöztek szépen, már például nekünk is pünkösdre, piros delin ruhánk volt, és itt olyan bordűrös volt, itt olyan széles kis fehér pettyek voltak benne az volt itt fönn meg az alján.”* Pünkösdi király és pünkösdi királynéválasztásra nem emlékszik, de elmondta, hogy a májusfa-állítás divat volt a faluban. Sok szép, szalaggal díszített májusfára vélekszik, amit a lányok a vőlegényüktől, udvarlójuktól kaptak. Később már inkább csak az lett a divat, hogy bedugtak egy-egy orgonát a kerítésbe.

Farkas Antalné (született: 1902-ben) szintén emlékezett a májusfa-állítás szokására Gádoroson: *„Hát májjus fát akik mán kaptak, mert hát az is divat vót, de vagy az egyik szomszéd a másiknak dugott, vagy ha pedig lánynak tették valami ismerős fiu, hát az ugye szallaggal, meg egy orgona ággal, ilyesmivel földiszitett gallyat kiduktak a kapu sarkára. Én kéményre nem emlékszek, csak a kapu sarkára. Osz, ha ilyen ismerős fiu lánynak ajándékot akart küldeni, akkor egy szép virágos gallyat, vagy zöld ágat elvett, osztakor arra rákötötte, piros szallagot, kék szallagot, meg még fejre való kendőt is, vót ugy, hogy, oszt akkor vót az ajándék. Igy nem olyan nagyba ment az, csak ritkán. Egyik szomszéd a másiknak dukta a májjusfát, vót amelyik csak egy száraz kórét dugott, csak hát egy vicc volt az egész. Én csak ilyesmire emlékszek.”* A Pünkösödhöz kapcsolódóan elmondta, hogy többnyire templomba mentek, illetve – amikor volt – elmentek a bálba táncolni. Pünkösdi királynőválasztásról nem tud, de a bálban cédulákra felírták (vagy a fiúk felírták) a lányok nevét, s amelyik lány a legtöbb cédulát kapta, az lett a bálkirálynő. Éjfélkor a bál rendezősége megolvasta a neveket

KÖNYVTÁRI HÍRLEVÉL (FOLYTATÁS)**NÉPSZOKÁSOK ÉS ÜNNEPEK GÁDOROSON MÁJUS HÓNAPBAN A MÚLT SZÁZAD ELEJÉN**

„oszt akkor éjfél után kikiabálták, hogy kinek mennyi van, ki kapott a legtöbbet, akkor oszt azt a lányt fölhiták oda a pódiumra, oszt ott oda adták neki az ajándékot.”

Sebők Andrásné Markovics Terézia (született 1940-ben) gyermekkori emlékei is megerősítik, hogy még az 50-es években is *„nagyon elterjedt volt a májusfa-állítás. A fiúk orgonaágakat vágtak ki, amiket krepp-papír szalaggal díszítették fel és május 1-jének hajnalán a lányos ház kapujára tűzték. Volt olyan is, aki annyira szerelmes volt, hogy egész orgonabokrot tűzött a lányos ház kapujára.”*

Varga Jánosné Bözsike néni (született: 1901-ben) szerint konfirmálásnak az evangélikusoknál és a reformátusoknál a templomi hitvallást nevezték, amit megelőzőt, hogy templomba jártak. A Bibliából tanultak „vallási dolgokat” és konfirmációs vizsga is volt. Ekkor a templomban a konfirmációsok és a hívek összegyűltek, amit ünnepség, megvendéglés követett: *„Igen emlékszek rá, mikor már egyházi képviselő voltam, osztán konfirmálás volt akkor az egyháznál is kalács sült kávé volt és akkor a konfirmálásokat megkináltuk. Arra pedig nagy ünnepség volt az, hogy valaki megérhette azt, hogy konfirmál a gyereke. A katolikusoknál ottan hittanra jártak, de ott nem nevezték konfirmálásnak ottan bérmálkoztak.”* Bözsike néni arra is kitért, hogy Gádoroson nemcsak a katolikusok mentek el a szertartásra. A bérmálás általában úgy zajlott, hogy amikor megjött a püspök, ünnepi keretek közt sorba álltak a bérmálandók (a hátuk mögött a keresztülők). Jó idő esetén az esemény a templomon kívül bonyolódott, de amikor kevesebben voltak, akkor a templomon belül a padnál két oldalt álltak sorba. Minden bérmálandónál egy-egy ima hangzott el latinul, s ezzel meg volt bérmálva. Ostyaadagolás szerinte ekkor nem volt, az gyónáskor volt a jellemző. A bérmálkozók egy emléklapot, imakönyvet és egy emlékkönyvet kaptak ajándékba. Ő úgy tudta, hogy a bérmálás minden hetedik esztendőben volt. Bérmálásra, konfirmálásra az első világháború előtt (de még a második világháború után is) nagyon készültek a szülők, s mindig tavasszal, vasárnapi napokon került rá sor, május végén, illetve június elején.

Bella Mihályné Guttyán Rozália (született: 1913-ban) és **Fekete Józsefné Jularics Mária** memoárja azt is jól példázza, hogy sok-sok év távlatából visszanezve gyakran már összekeverednek az emlékek és események nevei. A bérmálás Belláné Rozika néni közlése alapján jobban csak a katolikusoknál volt jellemző, de Feketéné Marika néni szerint ez nem igaz, mert – amint azt 1983-ban Lehőcz Józsefné közművelődési előadónak elmesélte – a reformátusoknál és az evangélikusoknál is volt: *„Én azért tudom, mert én bérmálkoztam. A nagytiszteletű ur azt mondta, hogy hát kiadott egy könyvet, meg volt benne ez a bérmálási tudomány, hogy ezt meg kell tanulni. Akkor, mikor aztat tanultuk, akkor nagypénteken, nem pünközsdkor, akkor oszt a templomba el költött mindenkinek menni. Az első padsorban ott ültünk, akkor osztán szólított bennünket, így sorban ahogy tanultuk, akkor oszt feleltünk, mint az iskolában. Fölältunk oszt feleltünk. Mikor oszt vége volt az a vallásos, mit tudom én hogy mondjam, hirtelen ki. Akkor osztán azt mondta, hogy hát vége, köszönöm szépen. Akkor szépen mentünk sorba, az oltár elébe, letérdepeltünk oszt fölvertük az úr vacsorát. Így monták akkor, ez az ur vacsora. Amikor oszt menni akartunk gyónni, mert ezt így mondták, akkor oszt mi már mehettünk, mert megvoltunk konfirválva. Aki nem konfirmált az nem mehetett urvacsorára. Ez volt a tudományunk.”* Belláné szerint bérmáláskor *„költött lenni keresztanyának, izé bérmakörösztyának”,* de Feketéné úgy vélte, hogy ez csak a

KÖNYVTÁRI HÍRLEVÉL (FOLYTATÁS)

NÉPSZOKÁSOK ÉS ÜNNEPEK GÁDOROSON MÁJUS HÓNAPBAN A MÚLT SZÁZAD ELEJÉN

katolikusoknál volt szokásban: „*A katolikusoknál ottan igen volt ilyen kis menyasszonyi ruha. Igen ottan a bérmálás már úgy van, hogy hát, mert itt az evangélikusoknál konfirmálnak, a katolikusoknál bérmálkoznak. Akkor egy szülő megszólítja a másik szülőt, hogy gyere már el béрма keresztanyának. Ha úgy jóba voltak, vagy valami, akkor oszt elment. Mikor osztán, konfirmált, na bérmált akkor oda állt az az anyuka annak a kisleánynak a háta megé, oszt így ide teszi a kezét a fejire, oszt akkor gyűtt az a minek hijják, a püspök oszt akkor az atta a bérmálást rá. Oszt akkor mondom a kereszt anyja bérmakeresztannya a háta megett állt a kislánynak. De ez csak a katolikusoknak.*” A bérmálás szertartásának e folyamatát Belláné Rozika néni is megerősítette: „*amikor bérmálkozás volt, pünkösds napján volt a béрма és akkor így a templom előtt sorba álltak azok a gyerekek akik bérmálkoztak. A gyermekek letérgeyepultek s akkor úgy ahogy a Maca mondja, a Feketéné, valóban tényleg a hátuk mögött álltak a keresztmamák kinek ki volt a keresztmamája. Mindegy fiúk-lányok akik bérmálkoztak, egyforma, nem is tudom hány éves korban volt kötelező a bérmálkozás, és akkor a hátuk mögött, és a püspök járkált. Adott ilyen ostyafélét a gyerekeknek s akkor így az óruknál valamit csinált, oszt akkor mentek tovább. Amikor végig járták, akkor csengettek ministránsok oszt akkor fölálltak. Vége volt. A keresztmama azért volt hogy valaki ugyan úgy azon a béрма keresztanyán, mint amikor kereszt vízbe elvitte a gyereket az illető oszt akkor volt egy keresztannya. Tehát a béрма keresztannya az egy másik volt.*” Feketénétől Marika nénitől azt is elmondta, hogy a múlt század első harmadában még minden iskolásnak kötelező volt hittanra járni, mert aki nem ment, azt megbuktatták. Később ez már egyre kevésbé volt jellemző.

(Cikkünk egy készülő, nagyobb dolgozat részlete, mely előreláthatóan május végén fog napvilágot látni a Justh Zsigmond Művelődési Ház és Könyvtár honlapján. Ebben még részletesebben olvashatnak majd az érdeklődők a május hónaphoz és a Pünkösdhöz köthető népszokásokról, ünnepekről és hiedelmekről, valamint – a húsvéti írásunkhoz hasonlóan – közöljük az idézett visszaemlékezések idevonatkozó teljes szövegét is.)

Források:

- *Bella Mihályné Gyuttyán Rozália nyugdíjas ÁFÉSZ-dolgozó, bolti eladó, boltvezető* (született: Csorváson, 1913. november 4-én. Gádoros, Attila utca 26. szám alatti lakos) és *Fekete Józsefné Jularics Mária női szabó* (lakcím: Gádoros, Attila utca 27.) *visszaemlékezése.* (Magnófelvételtől legépelve.) – A visszaemlékezés a gépirat 14-18. oldalán olvasható.
- *Farkas Antalné* (született: 1902. január 24. Gádoros, Kun Béla utca 11. szám alatti lakos) *visszaemlékezése.* (Magnófelvételtől legépelve.) – A visszaemlékezés a gépirat 22-23. oldalán olvasható.
- *Gabnai Jánosné (Annuska néni) szülész nő* (született: 1920. szeptember 9. Gádoros, Rózsa Ferenc utca 11. utcai lakos) *visszaemlékezése.* (Magnófelvételtől legépelve.) – A visszaemlékezés a gépirat 10-11. és a 25. oldalán olvasható.
- *Sebők Andrásné Markovics Terézia gyermekkori visszaemlékezései (1940-1954).* – Adatközlés ideje: 2020. július. (Adatközlés helye: Nagyközségi Könyvtár, Információs és Közösségi Hely – 5932. Gádoros, Iskola utca 19.) – A memoár egy nagyobb munka részlete. (Elektronikus gépirat.)
- *Sipos Mihályné Treligyik Borbála szülész nő* (született: 1900. július 27. Gádoros, Eperjes, Tanya 31. szám alatti lakos) *visszaemlékezése.* (Magnófelvételtől legépelve.) – A visszaemlékezés a gépirat 16-17. oldalán olvasható.
- *Varga Jánosné* (született: 1901. július 11. Gádoros, Kulich Gyula. utca 11. szám alatti lakos) *visszaemlékezése.* (Magnófelvételtől legépelve.) – A visszaemlékezés a gépirat 5-6. oldalán olvasható.
Az idézett gépiratok lelőhelye: Nagyközségi Könyvtár, Információs és Közösségi Hely (Helytörténeti Gyűjtemény – Kiss Imre-hagyaték) – 5932. Gádoros. Iskola utca 19.

EGY SÜTEMÉNY, MELY HOSSZÚ IDŐN ÁT OMLÓS ÉS FINOM MARAD – A CUKRÁSZMESTER TIPPJEI

Írta:

Bogdánffy-Szóke Anett

2021-04-18

Készítse el most, és nasizza egész héten isteni finom, omlós, csokimázba mártott islerét! Ficsor Zoltán aranykoszorús és Békés Megyei Príma-díjas cukrászmester árulja el, hogyan tudja ezt a sütit a legkönnyebben és a legízletesebben elkészíteni.

Süssünk linzert!

Készítsük ki a hozzávalókat! Mérjük ki 30 dkg lisztet, 10 dkg porcukrot és 20 dkg zsiradékot! Szükségünk lesz még 1 tojásra, valamint egy kávéskanálnyi sütőporra.

1) A lisztet szitáljuk át, így könnyebb, lazább lesz a szerkezete.

Tipp: Ne tegyünk egynél több tojást a tésztánkba, mert minél többet ütünk bele, annál ugrósabb lesz a linzerünk. Ez azt jelenti, hogy az elkészült süteményünk rövid idő alatt meg fog keményedni.

2) Ha átszitáltuk a lisztet, keverjük hozzá a sütőport, majd a porcukrot, utána tegyük hozzá a szoba-hőmérsékletű zsiradékot is! A legjobb, ha két fajta zsiradékot ötvözzünk, így omlósabb lesz a tésztánk. A 20 dekányiból legyen 5 dkg sertészsír, 15 dkg pedig sütőmargarin! Kézzel morzsoljuk szét a zsiradékot, majd mehet a többi összetevő mellé a tojás is.

3) Ízesíthetjük még a linzertésztánkat ízlés szerint vaníliás cukorral és citromhéjjal is.

4) Nyújtsuk ki 3-4 milliméteresre a tésztánkat, majd szaggassuk ki a kerek kiszűrővel, ha az nincs, akkor egyszerűen egy bögrével!

5) Melegítsük elő a sütőt 190 fokra! Fontos a viszonylag magas hőfok, mert a tésztánk akkor marad sokáig puha, ha hirtelen sütjük át.

Erre az eszközre is szükség lesz a munka során (Fotó: Horváth Bence)

6) Tegyük a tésztát sütőlemezre, majd mehet is a sütőbe! Nem szükséges sütőpapírt használnunk, a sok zsiradék miatt nem fog leragadni.

7) Ha már finoman rózsaszínes a linzerünk teteje, akkor lessük meg a tészta alját is! Ha az is szép színt kapott, már ki is vehetjük a sütőből!

EGY SÜTEMÉNY, MELY HOSSZÚ IDŐN ÁT OMLÓS ÉS FINOM MARAD – A CUKRÁSZMESTER TIPPJEI (FOLYTATÁS)

8) Miután kivettük, hagyjuk kihűlni (még könnyebb dolgunk lesz, ha egy egész napot várunk)!

9) Töltsünk két linzer közé ízlés szerint barackból vagy más gyümölcsből készült dzsemet!

Jöhet a csokimáz recept, és a készítés fortélyai

Készítsük elő a hozzávalókat: 1,5 dl olajat és 75 dkg tortabevonó

1) Vízgőz felett készítsük el a csokimázunkat! Mit jelent ez? Tegyük vizet egy edénybe, majd rakjuk azt a kis lángon égő gáztűzhelyünkre! Az edényre helyezünk rá egy másik edényt úgy, hogy az ne érjen bele a vízbe!

2) Az üvegedénybe tegyük bele az olajat majd a tortabevonót, és melegítsük (csak melegítjük, nem forraljuk!) addig, míg az utóbbi el nem olvad. Az olajra azért van szükség, hogy ne égjen le a csokoládénk.

Ficsor Zoltán gyűjteményében számos értékes, régi szakácskönyv szerepel (Fotó: Horváth Bence)

Jó tudni: A tortabevonó alá nem szabad vajat tenni! A vajból melegítés hatására víz csapódik ki, ami a csokoládét összerántja. Ha vaját használunk, akkor gumis lesz a csokimázunk.

3) Mártsuk bele a linzereinket a csokimázba, hagyjuk, hogy lecsöpögjön róluk a felesleg, majd tegyük őket sütőpapírra! Fontos: ha nem hagyjuk lecsöpögni, akkor talpa lesz az islerünknek.

Jó tudni: Minél inkább kihűlt a csokoládénk, annál vastagabb mázréteget fog felvenni az islerünk.

Az utolsó simítás

Miután teljesen megdermedt a csokimázunk, egy csipet pisztáciával díszítsük az islerünk tetejének közét!

Jó tipp: Hogy hosszú ideig elálljon, tegyük papírdobozba! Így hetek múlva is finom, omlós lesz a süteményünk!

Kellemes készülődést és jó étvágyat kívánunk!

2021 MÁJUS

Központi orvosi ügyelet

Helyben lévő házi orvosok munkaideje:

Házi orvos:

Dr. Kishonti András

Gádoros, Nagy u. 52.

Tel.: 68/490-080

Rendelési idő:

Hétfő: 6.30-10.45 13.00-14.45

Kedd: 6.30-10.45 13.00-14.45

Szerda: 6.30-10.45 13.00-14.45

Csütörtök: 7.30-10.30 –

Péntek: 6.30-10.45 –

Házi gyermekorvos:

Dr. Nagy Irén

Tel.: 68/490-030

Rendelési idő:

Hétfő: 8.00-11.00

Kedd: 8.00-11.00

Szerda: 8.00-11.00

Csütörtök: 8.00-11.00

Tanácsadás: 13.00-15.00

Péntek: 8.00-11.00 –

Időpontkérés telefonon!

Hétköznapokon 16 óras (délután 16.00 órától másnap reggel 8.00 óráig tart), hétvégén pedig 24 óras központi ügyelet van Orosháza Rendelőintézet területén.

A központi ügyelet telefonszáma 68/411-166 (Kórház) vagy 68/411-200

Gyógyszertár

Szent Balázs Patika

Gádoros, Kossuth u. 28.

Tel.: 68/490-018.

Nyitvatartási idő:

Hétfőtől-péntekig 8.00-16.00

Fogorvos:

Dr. Neller Vivien

Gádoros, Kossuth u. 27.

Időpont egyeztetés az alábbi telefonszámon:

06-20/976-0542, 68/490-015

Rendelési idő:

Hétfő: 13.30-18.30

Szerda: 08:00-16:00

Csütörtök: délelőtt: 8:00-12:00

(iskola fogászat)

délután: 12-16

Helyben történő vérvételi szolgáltatás:

2020. április 01-től Gádoros Nagyközség Önkormányzata helyben történő ingyenes vérvételi szolgáltatást biztosít Gádoros lakosai számára.

Gádoros, Kossuth utca 27. szám alatti Egészségház-Védőnői Szolgálat épületében.

Rendelési idő:

Minden keddi napon: reggel 06:00 órától 7:30-ig.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születés:

Podmaniczki Zoltán és Gelegonya Vivien fia Dominik
Pap Viktor és Farkas Cintia fia Konrád Berger

Haláleset:

Kerekes József (1954.)

Nagy János (1938.)

Tájékoztatás állati hulladékkal kapcsolatban

Az elhullott állati tetemek elszállításával kapcsolatosan hívható telefonszám a következő: CALL CENTER: Telefonszám: 06/80/820-024, email: cc@atev.hu "Bejelentéskor az alábbi kódszámot kell bemondani: **40497834**"

Közérdekű telefonszámok

Polgármester: Dr. Szilágyi Tibor
68/490-331 vagy +36/30/6840790

Rendőrség: +36-30/633-7212, amennyiben ez nem elérhető hívják a 107-es számot (mobil és vezetékes telefonról is).

Polgárőrség: 30/9989-400, vagy 30/5729-917

Orosháza Mentőállomás:
68/411-204

Fábiánsebestyén Tűzoltóság Mentési Központ: 63/366-597

MÁV Orosháza: 68/412-221

Autóbusz állomás Orosháza:
68/412-400, 68/412-804

Orosházi Hivatásos Tűzoltó parancsnokság Intézmény elérhetőségei: 06-66-549-481, +36-20-8202-085

Parancsnok elérhetőségei:
+36-20-9705-220,
+36-20-8202-109

PIÉTA TEMETKEZÉS GÁDOROS

Éjjel-nappal ügyelet: 68/411-167;
+36-30/638-1213

Központ: Piéta Temetkezés
Orosháza, Könd utca 53-55.
(a piactérenél)

Dr. Prozlik László
szakállatorvos
30/998-9400

REKVIEM TEMETKEZÉS

Éjjel-nappali ügyelet:
+36-68/411-053
+36-30/577-0599

PIÉTA TEMETKEZÉS GÁDOROS

Éjjel-nappal ügyelet:
+36-68/411-167; +36-30/638-1213
Központ: Piéta Temetkezés,
Orosháza, Könd utca 53-55. (a piactérenél)

GÁDOROSI HÍRADÓ * Alapította: Gádoros Nagyközség Önkormányzata * Felelős Kiadó: Polgármesteri Hivatal
Felelős szerkesztő: Sebestyén Lászlóné * Szerkeszti: Gádoros Nagyközség Önkormányzata
email: muvhazgadoros@gmail.com ISSN: 2060-4262